

NAPLÓ

Előfizetési ár:
Egész évre 4 K | Egyes szám ára 4 fill.
Fél " 2 K | Pályaudvarokon 6 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Letartóztatott leánykereskedőnő Botrány a temetésén

Az a tizenhárom . . .

Gyászba borul a lelkünk, elszorul a szívünk, midőn az emlékezet szárnyain visszaszáll a múltba . . .

Hogy ennek így kellett történnie?

Hogy az az arany fényben felkelő nap, mely első sugaraival a magyar szabadság hajnalát hirdette, magyar vértől megittasodva, olyan szomorúan áldozott le, sötétségbe és gyászba borítva egy letört nemzetet . . .

Hogy a félisteneknek, a szabadság rettenthetlen vitézeinek, nagy hőseinek — a bitófán kellett nemes lelküket kilehelni . . .

Hogy vértanu halálukkal egy egész nemzet szabadságának koporsóba kellett szállani, — sőtét, elzárt koporsóba, hol még ma is hiába várja, hiába reményli megváltása napját; hol mint tetszhalott várja, új életre, új küzdelemre ébresztő Messiasát . . .

Gyászba borul a lelkünk, midőn az emlékezet szárnyain visszaszáll a múltba . . . megreszkettünk, megborzadunk, midőn a zsarnokság hős áldozatait az égnek meredő, száraz bitófán látjuk . . . azt a tizenhárom hőst, tizenhárom vértanút, kiknél nagyobb hőseket, szentebb szenteket az egész világtörténelem sem képes felmutatni . . .

Az a szomorú, gyászos hely volt és marad a mi szabadságunk Golgothája . . . az a megszentelt domb volt és marad a mi szegény szerencsétlen nemzetünk vérel és könnyel áztatott koporsója . . .

Milyen ördögi agy eszelhette ki a világ legnagyobb, legigaztalanabb gyilkosságát? és milyen hitvány, pokoli, undok kéz lehetett, mely ezt az orgyilkosságot végre is tudta hajtani?

Egy félszázadon át — nem — végtelen időnkig megreszkett a magyar ember lelke e sőtét gyászos emlékeknel . . .

A tizenhárom megdicsőült vértanu önfeláldozó hazaszeretete glóriával vonta be a tizenhárom bitófát . . .

A vértanuk szelleme haza-haza jár közénk . . . és ha az élet forgataga, az események kérlelhetetlen kényszere az év minden napjában eltereli is figyelmünket a gyászos múlttól, egy napunk marad — október hatodika — megdicsőült vér-

tanunk szomorú halálának napja, midőn minden igaz magyar szívből kigyullad a megemlékezés világa, midőn minden igaz magyar lélek mélyszégyes gyászba borul.

És e mélyszégyes gyászba borult millió szívek, sejtik, érzik, hogy el kell még jönni egykor ama nagy, szép és dicső napnak, mikor a letiport, lenyügözött, tompa álomban tetszhalottként, tétlenségre kárhözott magyar nemzet, megrázza ismét megunt bilincseit és a korhadt bitókból — új bitókat faragunk a sápadt, lelketlen hóhérok számára . . . és bitójuk alatt elhasogjuk a magyar szabadság újra született szent dalát:

„Fel-fel vitézek a csatára!“

* * *

Most, midőn a templomainkban gyászszoznak zengenek és lömjénűst száll az ég felé a dicsőült vértanuk lelki fűdvéért, most a gyászt felváltva újabb remény szálljon a lelkekbe . . .

A közös gyászban olvadjon össze lelkünk közösségre; a közös könyvekben találkozzon testvéri összetartozásunk nemes érzete.

Azoktól kik a magyar népért haini tudtak vértanui halált, tanuljunk a magyar népért élni, dolgozni . . .

Mert egy a gyászuk, — egy a hitünk, — egy a reményünk . . . egy a célunk: függetlennek és szabadnak látni, sokat vértett, sokat szenvedett nemzetünket!

Nyissuk ki ököre szorított markunkat.

Kisértsük meg még egyszer békülőt jobbot nyújtani ellenünk felládat testvéreinknek és ha azt elfozadni vonakodnának, ám éreztessük velük ökleink hatalmát, mert a ki nincs velünk, az ellenünk van . . .

Csak egymást ne bántuk . . . egymást ne ökleljük . . . ebben ne merítsük, ne fárasszuk ki erőnket; és akkor . . . nagyok, hatalmasak és szabadok leszünk . . .

Mert az egyetértésben rejlik az erő, — az erőben a hatalom, — a hatalomban a szabadság!

Én hiszek és bízom a szabadság feltámadásában!

Deréky Antal.

Olvasóinkhoz!

Olvasóinknak feltűnhetett, hogy „bizonyos körök“ gyönyörűséget találnak abban, hogy lapunkkal állandóan foglalkozzanak. Kijelentem, hogy ez nekem véghetetlen örömmre szolgál, mert azt bizonyítja, hogy lapom számottevő organum, amelylyel nemcsak lehet, de szükséges foglalkozni.

Ezek a „bizonyos körök“ lapom megalapítása óta állandó hajsztát, valóságos hajtóvadászatot indítottak ellenem, szerkesztőségem és velem együtt működő munkatársaim ellen. Nem lovagias harcot vívnak, hanem a legnemtelenebb fegyverrel harcolnak. A legocmányabb rágalomokkal, szemenszedett hazugságokkal s a legképtelenebb vádakkal igyekeznek lapomat diszkreditálni.

Nem riadnak vissza attól sem, hogy személyemet támadják s moeskos kézzel markoljanak bele széplőtlen multamba és becsületembe.

Olvasóink meggyőződhetek arról, hogy az elem dobott keztyűt felvettem. Elfogadtam a provokációt, felvettem a harcot, amelyet, bízom, hogy Isten segédelmével sikeresen fogok megvívni. Nem álarc alatt, hanem nyílt sisakkal harcolok, szembe nézek ellenfeleimmel, mert nincs okom arra, hogy álarc alá rejtőzzem.

Ami lapomat illeti, mindenki meggyőződhet arról, hogy kizárólag azt az irányelvet követi, hogy a közérdeket hűségesen, minden befolyástól mentesen szolgálja. Megdicséri azokat, akiket dicséret illet, méltatja az érdemeiket, de kíméletlenül ostromozza azokat, akik arra rászolgáltak. Nem megrendelt, pénzzel fizetett dicséretiádkat zeng, hanem érdemeiket méltat. És ez nem tetszik, ama „bizonyos köröknek.“ Nézenek csak szét ezek a körök a maguk portáján. Sok szemét van ott felhalmozva, amelynek eltakarítása csak hatósági közbenjötték, rendőri asszisztenciával lehetséges.

Azok a paraziták támadnak becsületemben, akik folyton tojáštáncot járnak a törvény paragrafusai között.

Kijelenttem, hogy nyílt sisakkal harcolok. Úgyeimet az egyedüli mértékadó fórum, a sajtóbíró elé vittem. Miután ezek az ügyek még folyamatban vannak s végérvényesen elintézve nincsenek, nem akarok bővebben nyilatkozni. Rövidesen el fog következni az az idő, amikor lapom olvasói meggyőződhetnek, hogy a harcból én kerültem ki győzedelmesen. Addig olvasóimra bízom a kritikának gyakorlását.

Ami személyemet illeti, oly széplőtlen multtal rendelkezem s nemcsak a főváros, de az egész ország számottevő társadalmi köreiből oly nagymérvű ismer-

rettséggel bírok, hogy feleslegesnek tartom magammal is foglalkozni.

Most csak arra kérem olvasóközönségünket, hogy ítéletét függeszse fel az ügyek végleges elintézéséig, amikor alkalmam lesz bőségesen beszámolni a megvívott harc eredményéről.

Erdész Zsigmond,
a „Napló“ kiadó-igazgatója.

A fenti sorokat lelkiismereti kötelességemnek tartom azzal megtoldani, hogy én Erdész Zsigmond urat már több, mint huszonöt év óta ismerem, benne mindig az önzetlen, jó barátot tiszteltem és a lefolyt hosszú idő alatt széles ismeretsége köréből semmiféle diffamáló dolog nem jutott tudomásomra, mert ellenkező esetben a lap szerkesztőségét sem vállalhattam volna.

Hogy lelkiismeretlenség emberek az ő jóhiszeműségét saját előnyükre használták fel, azt neki hibául nem szabad és nem lehet felróni, annál kevésbé, mert ő a lapot nagy áldozatkészséggel tartotta és tartja fenn most is; és bár egyes körök kárörvendve hirdetik a lap megszüntetését, mégis élni és terjedni fog abban a becsületes irányban, melyben eddig az én szerkesztőségem alatt megindult és amelyért én egyéni reputációm és gondosan őrzött írói nevémmel felelősséget vállaltam.

A királyi ügyészség nem fogadta el a vádat, mert nem látott büntényt fennforogni — a királyi ügyészségnél puritánabb én se kívánok lenni.

Deréky Antal,
a „Napló“ szerkesztője.

Magyarország megismerése.

Magyarországnak csakugyan megvan az a sajátos jellege, mely megkülönbözteti a többi összes művelt országoktól. Igenis, megvan. Mint ahogy csaknem minden országnak van valami kivételes és szembeötő sajátja, mely szimbolizál és jellemez. A különbség csak az, hogy míg a többi művelt országokban többé-kevésbé a közéleti tisztaság vagy valamelyes nép- és nemzetjóléti intézmény uralkodik jellemzőleg: nálunk addig éppen közéletünk korrump volt, nép- és nemzetjóléti intézményeink teljesen hiányzó vagy sekélyes volta a jellemző és minduntalan megnyilatkozó jelenség. Igen, ez a korrupció-kolosszus, melyben mint egy feneketlen sártengerben vonaglik, tesped közéletünk: jellemzi a mi országunkat. Hiányzó jóléti intézményeink vagy meglévő, de eredménytelenül, sőt egyáltalában nem működő, szociális célok céljával felcicomázott frakcióink, gátvetés a tisztességes szándéku, de szerényen s önzetlenül dolgozó egyének haladhatása elé és még ezernyi más ha-

sonló tények: ezek jellemeznék minket, magyarokat.

Általános nyomor, dögletes légkör: ez országunk lakosságának 1/10-ed részében az uralkodó elem; másrészt pedig a 9/10-nyi lakosságot az önzés, a nemtörődomség, a iólet és az általános nyomor-nak világos magyarázataként a mérhetetlen gazdagság jellemzi. E 9/10-ednyi ióletben élő lakosság gyilkos nemtörődomsége, lusta vállvonogatása, tradicio-nális fősúvénysége okozója aztán annak a körülménynek, mely szerint Magyarország — a már ismertetett kivételes tulajdonságain kívül — az egész világon a legtöbb rokkant-, a legtöbb áldozat-embert számlálja. És ennek a szégyenle-tes állapotnak, ennek a mindenképen fajt gyilkoló, nemzetet és népet pusztító állapotnak letörésére semmit sem te-szünk. Ugy él ezzel a körülménnyel szemben közéletünk, mintha mindez ter-mészetes volna, mintha bünözésszámba menne valamiféle gyökeres orvoslása ezeknek a bajoknak.

Hála azonban a közéletet irányító ha-tóságoknak, melyek részéről a közelmúlt napokban egy kudarcot vallott cselek-mény produkáltatott; ismételjük: hála a hatóságoknak, mert olykor mégis csak „eszükbe” jut valamit tenni özön bajaink lecsökkentésére és legszűgyenyetesebb egyi-kének „orvoslására”.

A tuberkulózis sehol a világon oly nagyarányu pusztítást nem végez, mint nálunk, Magyarországon. Az ipari és mezőgazdasági munkások ezrei pusztul-nak el benne vagy növegtének, e beteg-ségben szenvedve, terjesztve azt ott, ahol megfordulnak. Végnélküli panasz-kodásunk közepette aztán végre találko-zik egy orvos, ki elég szerencsés volt olyan orvosságot összeállítani, mely né-mlleg enyhítheti a szenvedést. Erre az orvosságra sokkal több iót mondanak azok, kik általa gyógyították magukat, sőt, kik általa teljesen ki is gyógyultak a tuberkulózisból. Nem pertraktáljuk ezt a dolgot szakszerűen e sorokban; meg-állapítjuk csupán, hogy Salzburgban a német orvosok és természetvizsgálók most lezajlott kongresszusán egy magyar orvos ép ennek a gyógyszernek bemutatásával sikert és elismerést szerzett a magyar tudománynak.

Külföldön elismerik és közsziükség tár-gyává teszik azt a magyar eredetű gyógyszer, mely arra van hivatva, hogy pótoljon mindenféle népjóletti intézményt, itthon pedig, Magyarországon, ahol az ország munkásságának ugyszólván ösz-szegeése tüdővész: irtó hadjáratot ren-dez a közéletet irányító hatóság mind a feltaláló orvos, mind a gyógyszer haszná-ló betegek ellen. Külföldön, a nagy kontinens legintelligensebb orvos-tudó-sainak államában, Németországban kapva kap a hasznos és feltétlenül eredményt hozó gyógyszer megismerésén a tudós és hatósági világ, nálunk pedig — de hisz ez természetes — ugyanezen orvosi szer vagy agyon lesz halgatva, vagy megkorhacsoltunk feltalálóját. Miért? Ezt igazán szeretnők tudni. De kibúvik még ez a szög is a zsákból, csak türelem!

Egyébként mindez olyan természetes abban a milióben, melynek Magyar-ország közéleti világa képezi tárházát, hogy szinte másképp nem is teljes stil-szerűségünk. Ott, ahol a tehetség mindig mellékes körülmény s csak a véletlentől függ az X-ek pozíciója, babéria, a Y-ok nyomorúsága, kálváriája; ott, ahol a be-csületés és önzetlen munkának sosem volt aratása, csak verítéke, csak kintja; ott, hol a Herbertizmus ül vad orgiát, nem spenzeri, hanem balogtutai értelemben; hol a tisztességes szándék csak katasztrófánál, öncsonkításnál vagy ép-pen a koporsónál nyer beigazolást; hol az emberszeretet, a humanizmus csak széllhámok köntösének való: ott Ma-gyarországon, nálunk, természetes, ha még a tudomány sincs szabad útja, ha még a tudományt is ócsároljuk, meg-köpdösük, még akkor is, ha annak a leg-köb esetében csak azon ártatlan célt hoz

ért eredménye lehet, hogy kiirtottuk né-pünknek legnagyobb s legveszedelmesebb ellenségét: a tüdővést.

Természetes, ez a mi szűgyenyünk, ez a minket, magyarokat frappánsan jel-lemző közállapotunk, mert a tüdővész ki-irtásával még oda találnánk kilyukadni, hogy tespedő népünk — felszabadulva fizikumát lenyűgöző, állattá degeneráló betegsége alul — másmivel kezdene tö-rődni, mondjuk: szellemének művelésé-vel s hova lennének gondolkozni bíró, okos néppel mi, kik ahhoz vagyunk szokva, arra vagyunk berendezkedve, hogy ebben az országban csak duszga-zdag és csak koldus ember legyen; hova lennének?

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermeké-nek egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjszéknek. A könnyedség, amelyvel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja önt lepní.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió viska-lásánál a SCOTT-féle módszer véd-jegyét — a halast — körjük figye-lembe venni.

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, a melyek megkívánatnak fehér, egyenes és erős ívgek növésehez.

A Scott-féle Emulsió tisztaságát és erejét sem-misem mulja fölül. Ize a legkellemesebb.

A Scott-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti ívgek ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógy-tárban.

A Napló Mindenütt.

Az utolsó kuruc.

Valaki meghalt... Siratják a hervadó virágok, hulló falevelek, költöző madarak... sötét, borongó felhők... Valaki meghalt és halálával megdöbbentette az egész nemzet szívét... Fújátok meg a tárogatót... hajtátok meg a viharezgett zászlókat... sirjatok vérkönnycseket... mert meghalt az utolsó kuruc. Thaly Kálmán nincs többé... meghalt a fejedelm iródeákja... a magyar nemzet ékes tollu krónikása megtért pihenni vitéz őseihez... Mint a régmúlt idők beszédes feijája, úgy lárt itt közöl-tük ez a nagy ember és messze kimagas-lott tiszta jellemével, ragyogó hazafias-ságával a közönyöz, sivár tömegből... Izzó lelkesültséggel, lankadatlan, törhe-tetlen buzgósággal tört életének legszebb célja felé és most, mikor már legszebb álmát valóra váltotta, mikor hazahozta és eltemette a hazai földbe a magyarok dicső nagy fejedelmét, elment ő is aludni, pihenni és tovább szóni álmát egy szebb jövőről... a magyar szabadság pirkadó hajnaláról... Egy egész nemzet állt zo-kogva koporsója mellett. Egy egész nem-zet hulló könnyei termékenyítik meg azt a falajt, hová az utolsó kuruc pihenni tért... Háttha abból a földből, abból a sírből újra sarjadjik ki a magyar sza-badság virágzó, szép fája...

Pusztuló falvak.

Pusztulnak a falvak, elnéptelenednek, ott hagyják a lakói. A városok, a gyárak felé csak úgy özönlik a falusi nép, új megélhetést, biztosabb jövőt keresve. S ezzel a falvakban egyre fogy az eke szarvához értő munkásság, amit a mező-gazdaság nagyon megérez. A nép el-

hagyja tüzhelyét abban a reményben, hogy a városokban jövedelmező kereset-forrást talál s csak később jön rá, hogy nem tett egyebet, mint szaporította a városi proletár népességet. S ezalatt a faluban megakad a munka. Pedig a jó áldott magyar föld mennyi sok munkást el bírna még tartani, ha csak egy kicsit jobban gazdálkodnánk s ha a tehetősek, a nagybirtokok beruházással és mező-gazdasági ipar megteremtésével munká-hoz juttatnák a föld munkásait. Milyen gazdag lehetne így a magyar föld s mi-lyen más az élet a falvakban.

A lármas halál.

Aki vért ont, annak vére ontassék. Régi törvény, annyi idős, mint az ember. Van ebben a törvényben egy kis véde-kezés és jó adag bosszúállás. A törvény végrehajtása azonban irrtózatos. Jólakott, nyugodtan alvó emberek sok paragrafust idéznek és aztán kimondják a végzetes szót: halál! A teremben egy pillanatra megrezzen a szörnyű hidegség, őrzi min-denki a nagy ismeretlent. Aztán elvezetik az elítéltet és ami később történik, azt nagyon kevesen látják. Nálunk így van ez, a külföld legtöbb országában azonban még mindig nagy parádé a kivégzés. A napokban három embert küldöttek a francia bírák az ismeretlen, sündes me-zőkre. A nép tödült a látványossághoz. A halál főséges jelenétét megbontotta haragos lármasával. Örült a tulélok káián boldogságával. Franciaországban még érzik az ember lelkén a nagy forradal-mo vértillata. Ma három gonosztevő halálán mulatott a fenséges nép, holnap, úgy lehet, három sápadt, finommetszésű, véres arisztokrata fő fogja mulatni. A francia asszonyok ősei gondos háziasság-gal a guillotine tövében kötötték haris-nyát és a francia pénzmárkik ép oly boldogok, mint a nagy Pompadour seiy-mes, fehérparókás szerelmesei. És ők is boldogok, sohasem tudják, melyik percben áll meg ajtájukban a lármas halál.

Nincsenek cselédek.

A régi jó időkben az elszűgyenedett falusi leányok egyedüli megélhetési módja az volt, hogy szolgálata állottak, be-jöttek a városba cselédnek. Egy idő óta azonban alig lehet cselédet kapni. Ma már nincs a falvakban szűgyény leány. A falusi leányoknak jól megy a sora, nagy a napszám, pompás a kereset. Sok köz-ségben a falusi leányok kalapot, keztyűt, napernyőt hordanak s a nyakukon valódi aranyláncot viselnek, nem is szólva a drága selyemruháról. Hála a magyarok isteneknek, hogy ilyen jó módban él fai-magyar népünk: csak a nagy fényűzés tönkre-ne tegye az országot, ha majd megint leszáll a buza ára. No mert nem főlünk magyaroktól függ ám, hogy mennyi legyen a buza ára. S ne gondolja senki, hogy örökkön örökké bő termésünk lesz, a hét kövér esztendőre jöhet hét sovány is. Mi lesz akkor? Ezzel persze senki se törődik. Lesz, ami lesz. Jó szerencse a társadalomra, hogy vannak árvaházak, letelezők, gyermekmenhelyek. Ezek szolgáltatják a cselédanyagot. S amint évről-évre telnek ezek az intézetek s ujjabbakat is kell létesíteni, hogy a töme-gesen szaporodó „senki gyermekeit” és hatóságilag elhagyottá nyilvánított nem-zedéket földel s gondozás alá vehessék, cseléd is lesz.

Repülő magyarok.

Vanak emberek, akik olyasmit szeret-nek próbálni, amiről tudják, hogy lehe-tetlen. Belenéznek a napba és amikor a káprázatos, aranyos fehér sugarak meg-szurják a szemük gyenge idegeit, fáj-dalmas nevetésre torzul a napba és a beteg, mindent akaró arcuk. A magyarság most egy percre belenézett a napba és az erős sugarak beteg, vonagló nevetésre készítetik. Álmodozó, magyar fantázián-kat megkapta a repülés gondolata és néztük irigyen, sóváran a más boldog nemzetek repülőit. Néhányat a gyorsan hívó, szalmaláng lelkű magyarok közül acélerővel kapott meg a gondolat: re-

pülni. Magyar göggel, lelkes szomorúsá-gal uszni más, hatalmas országok leve-gőjén át, hogy aztán visszatérjenek az annyiszor megsiratott, annyiszor meg-szidott és mégis olyan szeretett hazai földre. Mindennap hire fut, hogy ebben vagy abban a városban ideális, ábrán-dozó emberek repülni akarnak. Magyar emberek, akiket a megoldott probléma a dicsőséges utra csábít. A magyar avia-tikusokat nagy nevetés fogadja, kétkedő kacagás kíséri. Máshol segítenek őket és ha megbuktak, akkor se nevetnének raj-tuk. A beteg, kétkedő magyar lelkek nagyot nevetnek, a napba nézők szomorú, mindent akaró, mindenről lemondó ka-cajával.

A titkos csendőr.

Ezt az új műfajt Baján honosították meg Fábik Jánosné szives közreműkö-dése mellett. Fábikné nyugodtan aludta az igazak álmát, amikor hirtelen döröm-bőlés, lárma verte fel. Két legény köve-telte, hogy ereszsze be őket. Az egyiket, Köhl Ferencet Fábikné már régebb ideje ismerte, a másik egészen idegen volt neki. A ióvevények előadták, hogy Fábik a korcsmában 6 koronát kért tőlük köl-csön s Fábikné, mint jó feleség, annál is inkább törleszste le az adósságot, mert ellenesethen az ismeretlen, aki üres órái-ban titkos csendőr, beliséri. Az egygyű asszony megijedt, összes pénzt, 5 ko-rona 80 fillért átadta Köhlnek, aki el-ment. A titkos csendőr ott maradt, tollat, tintát kért, összeírta a butorokat, szám-adásokat végzett és a végén kegyesen megnyugtatta az asszonyt, hogy a hiány-zó 20 fillért nem fogja letartóztatni. Azután elment. A csendőrség megindó-tta a nyomozást és a titkos csendőrt Cserpák Ferenc munkanélküli nap-számás személyében sikerült letartóz-tatnia.

Blum Lajos
kőfaragó- és sirkőüzlete
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4.

Magyar művészek által ter-vezett művészi sirmekék állandó kiállítás. Márvány, gránit- és syenit

sirmekék
egyszerű és díszesebb kivitelben kapható.

IRODALOM MŰVÉSZET.

Az életünk...

Az életünk egynéhány elhaló dal.
Egynéhány ének, szép körben elosztva.
— Gyermekekörömbe legszebb énekek volt!

„Tebenned bízunk eleitől fogva!”

Am könyveim közt szoltáromra lassan
A történet könyve jött legfelül,
S előttem a világ legszebb dalává
Lett a „Hazádnak rendületlenül!”

Maid jött az ábrándozások szent kora,
És vele sok hűbátos, tarka álom.
S új dallal lett telíttele a szívem:
„Szeretlek én egyetlenegy virágom.”

...Száll az idő és ez a dal is elhal,
Ránk borul lassan az alkonyi óra.
S előveszszük nira a régi szoltárt:
„Te benned bízunk eleitől fogva!”

Szabolcska Mihály.

* Budai szinkör. Szerdán fejezte be Krecsányi Ignác az anyagi és erköl-csi sikerekben gazdag szegont „A hajdúk hadnagya” című magyar dalművel, mely alkalommal a színházat zsufolóság meg-töltő közönség úgy Krecsányi igazgatót, mint derék gárdáját tündetőleg ünne-pelte. A krisztinavárosi szinkörben a nyár folyamán 152 esti és 28 délutáni előadásokat tartottak és valamennyi ma-gas művészi magaslaton állott, ami el-

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feijebb remek kivitelű sirkővek readkivált nagy választékban kaphatók.
[Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában]

Minden e szakmába vágo munkák, to-metű javítások, vése-sek és aranyozások jutányosan és lelki-ismeretesen készü-nek.

vítázhatatlanul Krecsányi fáradhatatlan rendezői munkálkodásának köszönheti.

Fővárosi színházak. A fővárosi színházakban megindult a zajos szezon és csaknem minden hét meghozza az újabb szenzációkat.

A szerződésnélküli színészek ügyében kiküldött kilencs bizottság Ditrói Mór elnök és gróf Festetic Andor huzgó intervenálásával mindennap értekezletet tart a helyzet minél előbb való szánálása érdekében és már a legközelebbi napokban jelentős eredményeket remél elérhetni.

Színészet Losoncban. (Saját tudósítónktól.) Szellős bódében, de meleg, szeretetteljes pártolás mellett folytatja Palásthy színigazgató és társulata azt a hazafias és kulturális missziót, melyre Losonc városának, a nemzetiségi vidék eme exponált végvárának olyannyira szüksége van.

A legutóbbi előadások közül megemlítjük Tábori Frida, a társulat bájos, nagy talentuma és pezsgő temperamentumu primadonnájának jutalomjátékát, amikor is a közönség valóságos entuziaszmmal ünnepelte és virágadományával halmozta el.

? Hol találkozunk?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:

Gláser 'METEOR' kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,

ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmóltányosabb áron számíttatnak.

MIT IGYUNK?

gyünk mohal gyünk mohal gyünk mohal gyünk mohal

A mohal Agnes-forrás, mint természetes szénásványos ásványvíz, jótékonyul tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénásványtartalmánál fogva nemcsak biztos őszter fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerként fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor-, légző- és húgyzervi betegségeknek.

TÖRLEY PEZSGŐ

Letartóztatott leánykereskedő.

Szövevényes ügyben nyomozott a héten a gyékényesi határrendőrség. Az alapot ehhez egy névtelen távirat adta, melyet egyenesen a gyékényesi határrendőrséghez intézett a föllelő. Ma sem tudják még, hogy ki volt a névtelen távirat föladója, annyi azonban beigazolódt, hogy a távirat tartalma megfelelt a valóságnak.

Az ügy részletei a következők: A hét elején Pécsen névtelenül egy táviratot adtak fel a gyékényesi határrendőrség címére, amelyben arról volt szó, hogy egy ismert lélekkufár Barcs és Gyékényes között áldozatokra vetette ki hálóját. Ez alapján a gyékényesi határrendőrség széleskörű nyomozást indított.

A Pécs-Barcs és a Barcs-Gyékényes között fekvő összes csendőrőrsöket sűrűn vizsgálták, miután Barcsban, mint vasuti gócponton, a lélekkufárnőnek okvetlen keresztül kell utaznia. Ebbeli föltevésben a barcsi csendőrség nem is csalódott, mert három napi szorgos nyomozás után a barcsi állomáson egy fölűnően elegáns, de ép annyira gyanús hölgyet letartóztatott. A csendőrség nyomban vallatára fogta a megrémült hölgyet, aki a keresztkérdések alatt töredelmesen bevallotta, hogy egy éjjeli mulató tulajdonosnője s most csak átutazóban van Barcsban.

A csendőrség a nyomozást azért tovább folytatja s eddig már kiderítette, hogy Kovacevics Mária a szlavóniai Verőcére akart magyar leányokat szállítani.

ISKOLA HEGEDÜ

10 koronától kezdve.

Vonó, tok, tartalék-nyereg, egy készlet finom húr angol bőrtasakban, hangsip és gyanta minden hegedűhöz ingyen!

Vadonatúj, legmodernebb szerkezettű, pánczél-hangfőkés pianó kiváló angol mechanikával ára 500 korona.

A kontinens legelőkelőbb gyártelpe e nembn

STERNBERG ÁRMIN

és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyáros. BUDAPEST, Rákóczi-ut 36.

Nyílttér.

Nyilvános köszönet.

Guttermuth János országszerte jól ismert műfog-specialistának bámulatos kezűgyessége, valamint lelkiismeretes munkája elismeréséért hálás köszönetet mondunk.

Guttermuth János ur a magam, valamint nóm részére teljes fogsort készített. A fogsorok kitűnően beváltak és teljesen pótolják elveszített saját fogainkat. Ezt a köszönetet egyrészt hálából nyilvánítnuk, másrészt pedig azért, hogy felhívjuk a m. t. közönség ama részének figyelmét, amely szintén foghiányban szenved, arra, hogy teljes bizalommal forduljanak Guttermuth János-hoz, kinek fogorvosi és fogtechnikai rendelőtintézete Budapesten, VII. ker., Baross-tér 20. szám alatt van.

Teljes tisztelettel Neunburger Ferenc és neje.

Ipar csodája,

hogy már 25 koronáért készítek saját műhelyemben remek szabású férfi öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot tiszta gyapjuszövetekből mérték után.

Kardos Ármin

férfiszabó. Budapest, VII., István ut 14. Vidékre mintákat bérmentve küldök.

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T. tüdőbeteg ambulátoriuma

VII. ker., Rákóczi-ut 18. sz. 1. em.

Betegfelvétel és rendelés:

d. e. 9-12-ig, d. u. 2-5-ig. Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légesdohurutól szabadulni akarunk. forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be. forrást, ha májhajtoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Fogak

és tonszorokat szájpádás nélkül a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készíti

Guttermuth János

mű-fog specialista Budapest, VII., Baross-tér 20. I. Jobbra 3. Kitüntetve. Kitüntetve

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Erkezés-kor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63

Minden étkezés után egy késhegynyi

DIGESTOL GLÜCK

legelőkelősebb emésztőporból, mely előegíti az emésztést, fokozza a bélműködést és étvágyjavítólag hat. Javalva van a gyomor és bél legkülönfélébb bántalmainál, bélrenyheségnél, ét-oo vágytalanságnál stb. 00 Kapható 2 K-ért minden gyógyszerárban 3 dabort 5 K-ért franco küld. Főraktár:

GLÜCK REZSŐ gyógyszerár Budapest, VI., Hungária-körút 93.

„Uj Idők“ kávéház

IV., Váci-körút 45. (Magyarszó utca sarok.) Esténként

Rigó Jancsi

15 tagu klasszikus zenekara nagy operazeneestélyt rendez, előadja külföldön szerzett legújabb műveit.

- Uj rendszerű reggeli - Színházi vacsora, Magyarország összes vidéki lapjai kaphatók

Komoly szó az iparosokhoz.

Nemzeti és társadalmi életünk holt pontra jutott. Nincsenek közös nagy céljaink, amik az egész nemzet lelkét hevitenék. Az egyéni önzés sivárságával találkoznak az élet minden terén, a társadalom minden rétegében. És nem is lehet korunknak bűnéül felírni, hogy egyéni boldogulását igyekszik biztosítani mindenki, amikor a lét kérdése merül fel.

Az egész világ lihegve küzd az anyagi boldogulásáért. Az állami, a nemzeti lét biztos alapját ma a vagyonban látják. Ebben a világházküzdlemben mi bizony nagyon későre kezdehtünk részt venni. Későn indulónak nehezebb célhoz érni. Hogy a régi bűnökön sokáig ne tőprengjünk, fontos érdekünk.

A nemzetek nagy küzdelmében, ha élni akarunk, részt kell vennünk. Csakhogy e nagy küzdelemben, amit ma vi a világ szociális és gazdasági érdekeiért, nekünk tudatosan, egy cél felé kell haladnunk. Ha meg nem értjük egymást, ha egymás segítségére nem sietünk, amikor az egész világ az anyagi létért küzd véres verejtéket hullatva.

Szocialista ma a munkás, hivatalnok, mindenki, aki munkája után él. Am azért céltalan volna egymást felialnunk, amikor egymás segítségére szorultunk. Egyéges cél felé munkálkodva kell haladnunk. Az kétségtelen, hogy amint gazdaságunk, úgy iparosaink is csak nehezen tudnak megküzdeni a külföldi hatalmasabb

és légesdohurutól szabadulni akarunk. forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be. forrást, ha májhajtoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borviz!

8. oldal.

ipari magassabb színvonalon álló iparos osztály. Hazánk német alku vidékein virágzóbb az ipar, nem panaszkodnak az iparosok, mert munkájuk után tisztességesen meg tudnak élni. A németek nem restellik nemcsak polgári iskola, hanem nyolc gimnázium végzése után is apjuk iparüzletét folytatni. Magasabb értelmi színvonaluk biztosítja részükre a versenyben való boldogulást.

Közöttünk is a képzetesebb, az erősebb boldogul. Hogy legértelmesebb osztályunk vonakodik az ipari pályától, amint vonakodik jórészt általában a nehezebb munkától, sokféle módon meg lehet okolni, de okosan menteni nem lehet. Igazi oka nem egyéb, mint a munkától való vonakodás. Ha egyszer öntudatra ébred, majd hozzájárul az is. Ma azonban államnak és társadalomnak elsősorú hivatása, hogy segítőt nyújtson a még gyenge, de komolyan törekvő iparos osztálynak. Szociális és nemzetgazdasági érdekeink erre sarkalnak. Az értelmes iparos osztálynak pedig kötelessége megragadni a segítő kezét.

A magyarság küzdelme rendre-rendre tisztán gazdasági ténnyé szorult, mert további küzdelmében a gazdasági téren elért sikerekre kell támaszkodnia. Gazdasági harcot pedig csak erős, értelmes iparos osztálylyal lehet megvívni. Ma még csekélynek látszik az a segítség, amit a munkás-gimnáziumok fejlesztésével nyújt az állam, mert ma még csak kezdetén vagyunk. De karolja fel csak lelkesen az iparos osztály, amit a maga érdekében meg is kell tennie, másképp az állam is fokozza csak áldozatait, a céltudatos munkának komoly sikere el nem maradhat.

HIREK

A hétről.

A névnap ellen.

Nyiregyháza város tanácsa igen üdvös és követésre méltó határozatot hozott. Kimondotta, hogy a szokásos névnapot ezentul a tisztviselőnek nem kell megtartani, megválthatja azt a tisztviselői nyugdíjalap javára fizetendő tetszésszerinti összeggel.

E határozatnak üdvös volta kettős irányban nyilvánul:

A tisztviselő fel van mentve a költséges névnap megtartása alól, mely bizony a kisebb javadalmazású tisztviselőnek sokszor egész havi fizetését emésztí fel, sőt nem ritkán felül is mulja. Megbillenti háztartásának egyensúlyát, amelyet aztán helyrehozni ritkán sikerül.

Különösen, ma, midőn egyre súlyosabbak a megélhetési viszonyok, kiváló jelentősége van eme üdvös, szociális irányú határozatnak.

A kisebb rangú hivatalnok szeretne lépést tartani a magasabb rangúval s nem akarja belátni, hogy erre képtelen. Fizetése, anyagi viszonyai semmi körülmények közt nem engedik meg s hogy mégis utánozhassa, adósságot csinál. Nagy névnapot tart, elhíveti, hogy ő ezt teheti. Pedig valójában ez nem úgy van, mert az erre való pénz is uzsora-kölcsön vagy váltó útján szerezte meg.

És ez a tisztviselő, ki ma kölcsönpenzen tartotta meg névnapját, ugy lehet, családijával egész hónapra keresztül nélkülöz, könyörög a hitelezőknek, hogy ne bánták, adjanak neki halasztást, fizetni fog — elsején.

Aki ismeri a mai nyomasztó helyzetet, a nehéz megélhetési viszonyokat, a rossz, ferde társadalmi rendszert, a kishivatalnokok helyzetét: az örömmel üdvözlí e határozatot, mely első lépés akar lenni arra, hogy megmutassa, mi módon lehetne segíteni önmagunkon és embertársainkon.

Hiszszük, hogy e szociális határozatot valamennyi város és törvényhatóság magáévá fogja tenni és ezzel nemcsak a tisztviselő anyagi helyzetén segítenek, hanem a megváltási összeggel nagyban fognak hozzájárulni a tisztviselői nyugdíjalap vagyonának gyarapításához is,

melynek hasznát végeredményében maguk a tisztviselők fogják látni.

Botrány a temetésen.

A múlt héten temették Kotor községben Lisziák Lajos elhunyt katori plébánost. A temetésen óriási részvét nyilvánult meg, de az azért nem volt ment zavaró incidensektől. A temetési szertartást ugyanis Peczek György tüköszentgyörgyi plébános, c. kanonok végezte, aki haragudott Lisziákra magyaros érzelmei miatt és iránta való ellenszenvének kifejezésétől a temetésen sem tartózkodott. A népszerű plébános temetésére óriási közönség gyűlt össze Muraköz minden részéről. Tizenhat katolikus pap jelent meg ornátusban és kívülük világi öltözetben ott volt még Rosos murakereszturi apát is. A szomszéd községek lakói, a környék több notabilitása kísérték utolsó útjára az elhunyt plébánost. Ravatalát a templomban állították fel rengeteg sok koszoru között.

Kinos megbotrányozást keltett még a papság körében is az, hogy a beszentelést Peczek c. kanonok végezte. Golub plébános a paptársak nevében el akarta bucsuztatni az elhunytat, ezt azonban Peczek a ravatalnál, később pedig a sírnál is megtiltotta azzal az indoklással, hogy a bucsuztatót Lisziák nem is érdemelte meg, mert nem úgy viselkedett, mint kellett volna. Ezzel Peczek bizonyára Lisziák Lajos magyaros érzelmeire célozott. Peczek magatartása oly nagy felháborodást keltett, hogy az elhunyt huga így fakadt ki a sírnál:

— Ha tudná szegény bátyám, hogy Peczek áll mellette, felugrna a koporsója fölé.

A gyászoló közönség aztán ilyen hangulatban oszlott szét.

Véres bucsu.

A múlt héten zajlott le Dávodon a szerb bucsu. Éjjel 1 órakor Balatinac Márkó és Fuczin Illés kiabálva, énekelve mentek végig a Fő-utcán. Az ott portyázó csendőr felszólította a két cimborát, hogy menjenek csendesebben. Balatinac erre így felelt a csendőrnek:

— Ma az ur nem parancsol nekünk. Ma mindent szabad, mert bucsu van.

Erre már a csendőr nem ért rá válaszolni, mert Balatinac hozzáugrott, átkarolta a derekát, hogy elvegye tőle löfegyverét. A csendőr löfegyverét nem használhatta, mert Balatinac erősen fogta azt, hanem kardot rántott s támadója arcára vágott. A kard végighasította Balatinac fejét a tetejétől az álláig. Volt még azonban annyi ereje, hogy hazarohant, de a küszöbön összerogyott. Ott találták meg a csendőrök, akik sebtét kimoszták, bekötötték, aztán letartóztatták a merész legényt, akinek a sérülése igen súlyos.

Rablás az éjszakában.

Kormányos Márton bácsgyulafalvi jómódu legény nagyot mulatott Martonosi Illés korcsmájában két jó barátjával, Ohnori Mihály és István odaváló legényekkel. Záróra után a legények indulni akartak, Kormányos 20 korona cehet fizetett, miközben két pénzéhes barátja megpillantotta a bankókkal tömött pénztárcáját. Elhatározták erre, hogy kirabolják Kormányost. Elindultak hazafelé. Mikor egy fűzeshöz értek, az Ohnoriak lefogták jó barátjukat, a földre tepették, megverték és elrabolták a pénztárcáját. Azután elmenekültek. A csendőrség tudomást szerzett a dologról, megindította a nyomozást és elfogta a két rablót. Beismerték, hogy elrabolták a pénztárcát, de azt gondolták, hogy több pénz is lesz benne. A pénztárcában ugyanis csak 60 korona volt. A két rablót a csendőrség letartóztatta.

x Ami jól ízlik, az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „Scott-féle Emulsió” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítás a csukamájolajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszer-tárakban.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

x A Magyar Nemzeti Zenekola 3 havi ingyenes (teljesen díjmentes) zenei oktatásban részesít mindenkit hetenkint 3 órában, aki bármilyen hangszerzükségletét a Sternberg Ármán és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárában szerzi be. Felvételi utalványt a fenti cég minden vevőjének, a hangszer árára való tekintet nélkül, készséggel kiszolgált.

„HUNGÁRIA” biztonsági petroleum

(különlegesség).

Csakis Hungária védjegyű, petroleum ólomzárral áruházzal ellátott kannákban valódi, miért is átvételkor méltóztaték védjegyemre figyelni. — 3 literes kölesön-kannákban hához szállítva ára 70 fillér. Kiváló tisztalettel

„Hungária” petroleum áruházzal (Kovács Ákos)

Központi iroda és raktár:
VI. ker., Király-utca 54. sz.
Fióközllet:
VIII., Népszínház-utca 32. sz.

Megrendelési és árusító telepek: Varga Sándor fűszerkereskedő VII., Rottenbiller-utca 1. Baross-tér sarkán. Telefon 177-5. Márkus Jakab fűszerkereskedő, I. ker., Áttila-utca 12. Telefon 40-53.

TELEFON 115-90.

Gyerünk a „GAMBRINUS” étterembe Erzsébet-körút és Wesselenyi-utca sarkán. — Az előkelő közönség találkozó helye. Naponta nagy katonazene. Hetenként háromszor a budapesti I. honvéd gyalogezred zenekara játszik, dozseri Bachó István karnagy vezetésével. Elsőrendű étterem. Kiváló konyha. Pompás italok.

Természetes forró-meleg kénforrás a Thermál-szálloda földszintjén, iszapborogatások, kő-, és kádfürdők a Nagyszállóda földszintjén. Gondos pensió. A téli évadra vonatkozó felvilágosítás végett forduljon a budai Szent Lukács-lúrdó igazgatóságához.

Kristály forrás-ásványvíz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

Hirdetések felvételnek a kiadóban.

HODOSIA

Aréna kávéházban

(Aréna-ut és Damjanich-utca sarkán)

Mindon este elsőrendű cigányzenekar hangversenyez.

Jászapáti

Kaszás Lajos étterme

Budapest, VII., Rákóczi-ut 46.

A fővárosi és vidéki közönség kedvenc találkozó helye. Pompás magyar konyha, saját termései balatonvidéki borok, figyelmes kiszolgálás.

Legjobb benzinneműcsészlő-készletek csakis

Kállai Lajos motorgyárban

Budapest, VI., Gyár-utca 28.

Kaphatók. — Tessék díszfőrlapot kérni

Kézimunkák,

előrajzolt, kezdett és kész kivitelen u. m. hozzávaló keimék és anyagok legjobban és olcsó árban kaphatók.

Gertler Adolf, kézimunka iparos és műrajzolónál VIII. ker., József-körút 75 szám.

Elsőrendű Strucz-pamut (Asztrágán) minden színben

1 Motring 10 dkgr. 1 kor.

Vidékre árjegyzéket ingyen küldök.

BUTOR.

Arveresen vett régi és új, legolcsóbbtól a legjobb minőségig. Ugyisint amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és uri szobák, angol börgarnitúrák, szalongarnitúrák, szőnyegek, csillárok, petroleum-lámpák, olajfestmények és irodai berendezések legolcsóbban beszerezhetők

Ancsel és társánál, Dob-utca 22.

Ön bérel
egy ócska zongorát vagy pianót a **kidob**
havonta 12.— vagy 16.— korona kölcsönadíjat, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.

Ha fizet
havonta 20.— koronát, kap egy kiváló gyártmányu, legmodernebb, érzékszervekkel, keresztúros, új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezest, nem lekötelezette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. Ilyen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA” részvénytársaság
(igazgató: STERNBERG DEZSŐ)
zongora- és kölcsönközpont. Eufon telecsér-nélkül legelőkeltebb gramofon- és művészlemez-kiadás.

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt
(Király-n. sarkán, az Ország. Zeneakadémia közelében)
Telefon 4-81. — Telefon 4-81.

Zongorák becsesítése, javítása, hangolása logkulán-szabban. — Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek